Zbirka odločb sodne prakse

SODBA SODIŠČA (prvi senat)

z dne 4. decembra 2014* [1]

„Predhodno odločanje — Konkurenca — Člen 101 PDEU — Stvarno področje uporabe — Kolektivna pogodba — Določba, ki določa minimalne tarife za samozaposlene ponudnike storitev — Pojem ‚podjetje‘ — Pojem ‚delavec‘“

V zadevi C-413/13,

katere predmet je predlog za sprejetje predhodne odločbe na podlagi člena 267 PDEU, ki ga je vložilo Gerechtshof te ’s-Gravenhage (Nizozemska) z odločbo z dne 9. julija 2013, ki je prispela na Sodišče 22. julija 2013, v postopku

FNV Kunsten Informatie en Media

proti

Staat der Nederlanden,

SODIŠČE (prvi senat),

v sestavi A. Tizzano (poročevalec), predsednik senata, A. Borg Barthet, E. Levits, sodnika, M. Berger, sodnica, in S. Rodin, sodnik,

generalni pravobranilec: N. Wahl,

sodna tajnica: M. Ferreira, glavna administratorka,

na podlagi pisnega postopka in obravnave z dne 18. junija 2014,

ob upoštevanju stališč, ki so jih predložili:

— za FNV Kunsten Informatie en Media R. Duk, odvetnik,

— za nizozemsko vlado M. Bulterman in J. Langer, agenta,

— za češko vlado M. Smolek, J. Vláčil in T. Müller, agenti,

— za Evropsko komisijo F. Ronkes Agerbeek in P. J. O. Van Nuffel, agenta,

po predstavitvi sklepnih predlogov generalnega pravobranilca na obravnavi 11. septembra 2014

izreka naslednjo

1 — * Jezik postopka: nizozemščina.

Sodbo

1 Predlog za sprejetje predhodne odločbe se nanaša na razlago področja uporabe člena 101(1) PDEU.

2 Ta predlog je bil vložen v okviru spora med zvezo sindikatov FNV Kunsten Informatie en Media (v nadaljevanju: FNV) in Staat der Nederlanden glede utemeljenosti dokumenta za razpravo, s katerim je Nederlandse Mededingingsautoriteit (nizozemski organ za varstvo konkurence, v nadaljevanju: NMa) ugotovil, da določba kolektivne pogodbe, ki določa minimalne tarife za samozaposlene ponudnike storitev, ni izključena s področja uporabe člena 101(1) PDEU.

Pravni okvir

3 Člen 1 zakona o kolektivnih pogodbah (Wet op de collectieve arbeidsovereenkomst) določa:

„1. Kolektivna pogodba pomeni pogodbo, sklenjeno med enim ali več delodajalci ali enim ali več polno pravno sposobnimi združenji delodajalcev in enim ali več polno pravno sposobnimi združenji delavcev, ki ureja predvsem ali izključno delovne pogoje, ki jih je treba upoštevati v okviru pogodb o zaposlitvi.

2. Lahko se nanaša tudi na pogodbe o izdelavi stvari in pogodbe o opravljanju storitev. V tem primeru se smiselno uporabljajo določbe tega zakona o pogodbah o zaposlitvi, delodajalcih in delavcih.“

4 Člen 6(1) zakona o konkurenci (Mededingingswet, v nadaljevanju: Mw), katerega besedilo ustreza besedilu člena 101(1) PDEU, določa:

„Prepovedani so sporazumi med podjetji, sklepi podjetniških združenj in usklajena ravnanja, katerih cilj oziroma posledica je preprečevanje, omejevanje ali izkrivljanje konkurence na nizozemskem trgu ali na njegovem delu.“

5 Člen 16(a) Mw določa:

„Člen 6(1) se ne uporablja:

A. za kolektivno pogodbo v smislu člena 1(1) zakona o kolektivnih pogodbah. […]“

Spor o glavni stvari in vprašanji za predhodno odločanje

6 Kot je razvidno iz spisa, imajo nizozemski samozaposleni ponudniki storitev pravico, da se na Nizozemskem včlanijo v kakršno koli združenje sindikatov ali delodajalcev ali poklicno združenje. Delodajalska združenja ali delavske organizacije imajo v skladu z zakonom možnost, da kolektivnih pogodb ne sklenejo le v imenu in za račun delavcev, temveč tudi samozaposlenih ponudnikov storitev, ki so člani teh organizacij.

7 FNV in združenje delavcev Nederlandse toonkunstenaarsbond (nizozemsko združenje glasbenikov) na eni strani ter združenje delodajalcev Vereniging van Stichtingen Remplaçanten Nederlandse Orkesten (zveza društev pomožnih glasbenikov v nizozemskih orkestrih) na drugi so v letih 2006 in 2007 sklenili kolektivno pogodbo za glasbenike, ki nadomeščajo člane orkestra (v nadaljevanju: pomožni glasbeniki).

8 Ta kolektivna pogodba je med drugim določala minimalne tarife, in sicer ne samo za pomožne glasbenike, zaposlene na podlagi pogodbe o zaposlitvi (v nadaljevanju: zaposleni pomožni glasbeniki), temveč tudi za pomožne glasbenike, ki svojo dejavnost opravljajo na podlagi podjemne pogodbe in se ne obravnavajo kot „delavci“ v smislu same kolektivne pogodbe (v nadaljevanju: samozaposleni pomožni glasbeniki).

9 Natančneje, priloga 5 h kolektivni pogodbi je določala, da morajo biti samozaposleni pomožni glasbeniki plačani vsaj po tarifi za vaje in koncerte, ki je dogovorjena za zaposlene pomožne glasbenike, povečani za 16 %.

10 NMa je 5. decembra 2007 objavil dokument za razpravo, v katerem je ugotovil, da določba kolektivne pogodbe, ki določa minimalne tarife za samozaposlene pomožne glasbenike, ni izključena s področja uporabe člena 6 Mw in člena 81(1) ES v smislu sodbe Albany (C-67/96, EU:C:1999:430). Po mnenju NMa ima namreč kolektivna pogodba, ki ureja podjemne pogodbe, spremenjeno pravno naravo in pridobi značilnosti medpanožnega sporazuma, ker jo je v sindikalnem imenu sklenila organizacija, ki v zvezi s tem ne deluje kot združenje delavcev, temveč kot združenje samozaposlenih.

11 Po predložitvi tega stališča sta združenje delodajalcev Vereniging van Stichtingen Remplaçanten Nederlandse Orkesten in združenje delavcev Nederlandse toonkunstenaarsbond odpovedali kolektivno pogodbo in nista želeli skleniti nove kolektivne pogodbe z določbo o minimalnih tarifah za samozaposlene pomožne glasbenike.

12 FNV je pri Rechtbank Den Haag (okrožno sodišče v Haagu) vložila tožbo, s katero je predlagala, prvič, naj se ugotovi, da konkurenčno pravo Nizozemske in konkurenčno pravo Unije ne nasprotujeta določbi kolektivne pogodbe, ki delodajalca zavezuje k spoštovanju minimalnih tarif, in to ne samo za zaposlene pomožne glasbenike, temveč tudi za samozaposlene pomožne glasbenike, in drugič, naj se državi Nizozemski naloži, da popravi stališče, ki ga je NMa podal v dokumentu za razpravo.

13 Pri odločanju o tej tožbi je Rechtbank Den Haag poudarilo, da taka določba ne izpolnjuje enega od dveh kumulativnih pogojev za neuporabo konkurenčnega prava Unije v smislu sodb Albany (EU:C:1999:430), Brentjens' (od C-115/97 do C-117/97, EU:C:1999:434), Drijvende Bokken (C-219/97, EU:C:1999:437) in van der Woude (C-222/98, EU:C:2000:475). Po mnenju Rechtbank Den Haag mora biti določitev tarife, ki jo ta določba predpisuje, prvič, dosežena z dialogom socialnih partnerjev in sklenjena v okviru kolektivne pogodbe med združenji delodajalcev in delavcev ter mora, drugič, neposredno prispevati k izboljšanju delovnih pogojev delavcev. V obravnavanem primeru naj zadevna določba ne bi neposredno prispevala k izboljšanju zaposlitvenih in delovnih pogojev delavcev. Rechtbank Den Haag je s to obrazložitvijo zavrnilo predloge FNV, ne da bi preverilo, ali je bil izpolnjen prvi pogoj, ki se zahteva po tej sodni praksi in se nanaša na to, da mora biti zadevna določba po svoji naravi dosežena z dialogom socialnih partnerjev.

14 FNV je pri Gerechtshof te 's-Gravenhage (pritožbeno sodišče v Haagu) vložila pritožbo zoper to sodbo, navedla pa je en sam pritožbeni razlog, ki se nanaša na vprašanje, ali se prepoved sporazumov o omejevanju konkurence iz člena 101(1) PDEU uporablja za določbo kolektivne pogodbe, ki določa minimalne tarife za samozaposlene ponudnike storitev, ki za delodajalca opravljajo enako dejavnost kot delavci, ki jih ta delodajalec zaposluje.

15 V okviru te pritožbe je to sodišče samozaposlene pomožne glasbenike sicer začasno štelo za „podjetnike“, z obrazložitvijo, da so njihovi dohodki odvisni od nalog, ki jih lahko samostojno pridobijo na trgu pomožnih glasbenikov, da konkurirajo drugim pomožnim glasbenikom in da investirajo v glasbene instrumente, vendar je poudarilo, da rešitev spora o glavni stvari ni jasno razvidna iz Pogodbe niti iz sodne prakse Sodišča.

16 Gerechtshof te 's-Gravenhage je v teh okoliščinah prekinilo odločanje in Sodišču v predhodno odločanje predložilo ti vprašanji:

„1. Ali je treba pravila o konkurenci iz prava Unije razlagati tako, da določba v kolektivni pogodbi, sklenjeni med združenji delodajalcev in delavcev, v skladu s katero morajo biti samozaposleni, ki po podjemni pogodbi za delodajalca opravljajo enako delo kot zaposleni, za katere se uporablja kolektivna pogodba, plačani po najnižji tarifi zgolj zato, ker je ta določba v kolektivni pogodbi, ne spada na področje uporabe člena 101 PDEU?

2. Če je odgovor na prvo vprašanje nikalen: ali navedena določba ne spada na področje uporabe člena 101 PDEU, če je (med drugim) namenjena izboljšanju delovnih pogojev za delavce, za katere se uporablja kolektivna pogodba, in ali je glede tega pomembno, ali so ti delovni pogoji tako neposredno ali samo posredno izboljšani?“

Pristojnost Sodišča

17 Najprej je treba preveriti, ali je Sodišče pristojno, da odgovori na predloženi vprašanji. Kot namreč Gerechtshof te 's-Gravenhage poudarja v predložitveni odločbi, se pogodba v postopku v glavni stvari nanaša na povsem notranji položaj in ne vpliva na trgovino v Skupnosti. Člen 101 PDEU se zato ne uporablja za spor o glavni stvari.

18 Glede tega je treba ugotoviti, da je Sodišče že velikokrat odločilo, da je v okoliščinah, v katerih dejansko stanje v postopku v glavni stvari ni spadalo neposredno na področje uporabe prava Unije, pristojno za odločanje o predlogih za sprejetje predhodne odločbe glede določb tega prava, kadar so se navedene določbe uporabljale na podlagi nacionalne zakonodaje, s katero so za povsem notranje položaje sprejete enake rešitve, kot jih določa pravo Unije. V takih primerih je namreč v skladu z ustaljeno sodno prakso gotovo v interesu Evropske unije, da se za preprečitev prihodnjih različnih razlag določbe ali pojmi, prevzeti iz prava Unije, razlagajo enako, ne glede na okoliščine, v katerih se uporabljajo (sodba Allianz Hungária Biztosító in drugi, C-32/11, EU:C:2013:160, točka 20).

19 Glede zadevnega predloga za sprejetje predhodne odločbe je treba ugotoviti, da člen 6(1) Mw povzema bistveno vsebino člena 101(1) PDEU. Poleg tega iz predložitvene odločbe izhaja, da je želel nizozemski zakonodajalec izrecno uskladiti nacionalno konkurenčno pravo s konkurenčnim pravom Unije tako, da se bo navedeni člen 6(1) Mw razlagal zelo skladno s členom 101(1) PDEU.

20 V teh okoliščinah je treba ugotoviti, da je Sodišče pristojno, da odgovori na predloženi vprašanji, čeprav člen 101(1) PDEU položaja iz postopka v glavni stvari ne ureja neposredno.

Vprašanji za predhodno odločanje

21 Predložitveno sodišče z vprašanjema, ki ju je treba obravnavati skupaj, v bistvu sprašuje, ali je treba pravo Unije razlagati tako, da določba kolektivne pogodbe, ki določa minimalne tarife za samozaposlene ponudnike storitev, ki so člani ene od delavskih organizacij pogodbenic in za delodajalca na podlagi podjemne pogodbe opravljajo enako dejavnost kot delavci, ki jih ta delodajalec zaposluje, ne spada na področje uporabe člena 101(1) PDEU.

22 Glede tega je treba opozoriti, da v skladu z ustaljeno sodno prakso velja, da so neki omejevalni učinki na konkurenco sicer sestavni del kolektivnih pogodb, sklenjenih med organizacijami, ki zastopajo delodajalce in delavce, vendar bi bili cilji socialne politike, ki jim sledijo take pogodbe, resno ogroženi, če bi socialne partnerje pri skupnem iskanju ukrepov, namenjenih izboljšanju zaposlitvenih in delovnih

pogojev, zavezoval člen 101(1) PDEU (glej sodbe Albany, EU:C:1999:430, točka 59; International Transport Workers' Federation in Finnish Seamen's Union, C-438/05, EU:C:2007:772, točka 49, in 3F/Komisija, C-319/07 P, EU:C:2009:435, točka 50).

23 Sodišče je tako razsodilo, da je treba šteti, da sporazumi, ki so jih za uresničitev takih ciljev socialni partnerji sklenili v okviru kolektivnih pogajanj, zaradi narave in cilja teh sporazumov ne spadajo na področje uporabe člena 101(1) PDEU (glej sodbe Albany, EU:C:1999:430 točka 60; Brentjens', EU:C:1999:434, točka 57; Drijvende Bokken, EU:C:1999:437, točka 47; Pavlov in drugi, od C-180/98 do C-184/98, EU:C:2000:428, točka 67; van der Woude, EU:C:2000:475, točka 22, in AG2R Prévoyance, C-437/09, EU:C:2011:112, točka 29).

24 V postopku v glavni stvari je bila zadevna pogodba sklenjena med združenjem delodajalcev in delavskimi organizacijami z mešano sestavo, ki se v skladu z notranjimi predpisi niso pogajale samo v imenu zaposlenih pomožnih glasbenikov, temveč tudi v imenu včlanjenih samozaposlenih pomožnih glasbenikov.

25 Preučiti je torej treba, ali narava in cilj take pogodbe omogočata njeno podaljšanje v okviru navedenih kolektivnih pogajanj med socialnimi partnerji in upravičujeta, da se ta pogodba v delu, ki se nanaša na minimalne tarife za samozaposlene pomožne glasbenike, izključi s področja uporabe člena 101(1) PDEU.

26 Glede, prvič, narave navedenega sporazuma iz ugotovitev predložitvenega sodišča izhaja, da je bil sklenjen v obliki kolektivne pogodbe. Ta sporazum pa prav v zvezi z določbo svoje priloge 5 o navedenih minimalnih tarifah pomeni rezultat pogajanja med delodajalskim združenjem in delavskimi organizacijami, ki zastopajo tudi interese samozaposlenih pomožnih glasbenikov, ki opravljajo storitve za orkestre na podlagi podjemne pogodbe.

27 Glede tega pa je treba ugotoviti, da čeprav opravljajo enako dejavnost kot delavci, ponudniki storitev, kakršni so navedeni pomožni glasbeniki v postopku v glavni stvari, načeloma pomenijo „podjetja" v smislu člena 101(1) PDEU, ker svoje storitve odplačno ponujajo na nekem trgu (sodba Ordem dos Técnicos Oficiais de Contas, C-1/12, EU:C:2013:127, točki 36 in 37) in za svoje naročnike opravljajo dejavnost kot samozaposleni gospodarski subjekti (glej sodbo Confederación Española de Empresarios de Estaciones de Servicio, C-217/05, EU:C:2006:784, točka 45).

28 Iz tega je razvidno – kot sta poudarila tudi generalni pravobranilec v točki 32 sklepnih predlogov in NMa v dokumentu za razpravo – da če se organizacija, ki predstavlja delavce, pogaja v imenu in za račun teh včlanjenih samozaposlenih ponudnikov storitev, ne deluje kot združenje sindikatov in posledično socialni partner, temveč dejansko deluje kot podjetniško združenje.

29 Dodati je treba tudi, da Pogodba sicer predvideva dialog socialnih partnerjev, vendar ne vključuje nobene določbe, ki bi – kot člena 153 PDEU in 155 PDEU ter člena 1 in 4 Sporazuma o socialni politiki (UL 1992, C 191, str. 91) – samozaposlene ponudnike storitev spodbujala k vzpostavitvi takega dialoga z delodajalci, za katere opravljajo storitve na podlagi podjemne pogodbe, in torej k sklenitvi kolektivnih pogodb s temi delodajalci za izboljšanje svojih zaposlitvenih in delovnih pogojev (glej po analogiji sodbo Pavlov in drugi, EU:C:2000:428, točka 69).

30 V teh okoliščinah je iz tega razvidno, da določba kolektivne pogodbe, kakršna je ta v postopku v glavni stvari, ker jo je sklenila delavska organizacija v imenu in za račun včlanjenih samozaposlenih ponudnikov storitev, ni rezultat kolektivnih pogajanj med socialnimi partnerji in je zaradi njene narave ni mogoče izključiti s področja uporabe člena 101(1) PDEU.

31 Ta ugotovitev pa ne more preprečevati, da bi bilo tako določbo kolektivne pogodbe prav tako mogoče šteti za rezultat dialoga socialnih partnerjev, če so navedeni ponudniki storitev, v imenu in za račun katerih se je sindikat pogajal, dejansko „navidezno samozaposleni“, torej ponudniki storitev v položaju, primerljivem s položajem delavcev.

32 Kot so namreč poudarili generalni pravobranilec v točki 51 sklepnih predlogov ter FNV, nizozemska vlada in Evropska komisija na obravnavi, v današnjem gospodarstvu ni vedno lahko ugotoviti, ali imajo nekateri samozaposleni ponudniki storitev, kakršni so pomožni glasbeniki v postopku v glavni stvari, status podjetja.

33 V zvezi s postopkom v glavni stvari je treba opozoriti, da lahko v skladu z ustaljeno sodno prakso po eni strani ponudnik storitev izgubi status samozaposlenega gospodarskega subjekta in posledično status podjetja, če ne določa samostojno svojega ravnanja na trgu, temveč je od svojega naročnika popolnoma odvisen, ker ne nosi nobenega finančnega in poslovnega tveganja glede njegove dejavnosti in deluje kot pomožni organ, ki je vključen v podjetje navedenega naročnika (glej v tem smislu sodbo Confederación Española de Empresarios de Estaciones de Servicio, EU:C:2006:784, točki 43 in 44).

34 Po drugi strani je treba pojem „delavec“ v smislu prava Unije opredeliti glede na objektivna merila, ki so značilna za delovno razmerje, ob upoštevanju pravic in dolžnosti zadevnih oseb. Glede tega je v skladu z ustaljeno sodno prakso bistvena značilnost tega razmerja okoliščina, da oseba nek čas v korist druge osebe in po njenih navodilih opravlja delo, v zameno za katero prejme plačilo (glej sodbi N., C-46/12, EU:C:2013:97, točka 40 in navedena sodna praksa, in Haralambidis, C-270/13, EU:C:2014:2185, točka 28).

35 S tega vidika je Sodišče že pojasnilo, da status „samozaposlenega ponudnika storitev“ po nacionalnem pravu ne izključuje, da je treba neko osebo opredeliti kot „delavca“ v smislu prava Unije, če je njena neodvisnost le fiktivna, tako da gre dejansko za prikrito delovno razmerje (glej v tem smislu sodbo Allonby, C-256/01, EU:C:2004:18, točka 71).

36 Iz tega sledi, da na status „delavca“ v smislu prava Unije ne more vplivati dejstvo, da je bila oseba zaposlena kot samozaposleni ponudnik storitev po nacionalnem pravu iz davčnih, administrativnih ali birokratskih razlogov, če ta oseba deluje po navodilih svojega delodajalca zlasti glede svobode izbire delovnega časa, kraja in vsebine svojega dela (glej sodbo Allonby, EU:C:2004:18, točka 72), če ni udeležena pri poslovnem tveganju tega delodajalca (sodba Agegate, C-3/87, EU:C:1989:650, točka 36) ter če je vključena v podjetje navedenega delodajalca v času trajanja delovnega razmerja in z njim tvori enoten gospodarski subjekt (glej sodbo Becu in drugi, C-22/98, EU:C:1999:419, točka 26).

37 Ob upoštevanju teh načel mora tako predložitveno sodišče, da bi bilo mogoče šteti, da samozaposleni pomožni glasbeniki v postopku v glavni stvari niso „delavci“ v smislu prava Unije, temveč dejanska „podjetja“ v smislu tega prava, preveriti, da za te pomožne glasbenike ne glede na pravno naravo njihove podjemne pogodbe ne veljajo pogoji iz točk od 33 do 36 te sodbe in zlasti da niso v razmerju, v katerem bi bili podrejeni zadevnemu orkestru med trajanjem pogodbenega razmerja, tako da imajo glede določanja delovnega časa, kraja in načina opravljanja zaupanih nalog, to je vaj in koncertov, na voljo več samostojnosti in fleksibilnosti kot delavci, ki opravljajo isto dejavnost.

38 Glede, drugič, predmeta kolektivne pogodbe v postopku v glavni stvari je treba ugotoviti, da je analiza na podlagi sodne prakse, navedene v točkah 22 in 23 te sodbe, v zvezi s tem upravičena samo, če predložitveno sodišče zadevnih pomožnih glasbenikov ne bi moglo šteti za „podjetja“, temveč bi jih moralo šteti za „navidezno samozaposlene“.

39 Po tem pojasnilu je treba poudariti, da ureditev minimalnih tarif, uvedena z določbo priloge 5 h kolektivni pogodbi, neposredno prispeva k izboljšanju zaposlitvenih in delovnih pogojev navedenih pomožnih glasbenikov, ki se štejejo za „navidezno samozaposlene“.

40 Taka ureditev namreč tem ponudnikom storitev ne zagotavlja samo višjih osebnih prejemkov v primerjavi s tistimi, do katerih bi bili upravičeni, če ne bi bilo take določbe, temveč jim – kot je ugotovilo predložitveno sodišče – omogoča tudi plačevanje prispevkov za pokojninsko zavarovanje, ki ustreza vključenosti delavcev v pokojninski sistem, s čimer jim tako zagotavlja potrebna sredstva, da bodo lahko v prihodnosti prejemali pokojnino na neki ravni.

41 Določba kolektivne pogodbe zato v delu, v katerem so z njo določene minimalne tarife za ponudnike storitev, ki so „navidezno samozaposleni“, ne more spadati na področje uporabe člena 101(1) PDEU.

42 Ob upoštevanju teh ugotovitev je torej treba na predloženi vprašanji odgovoriti, da je treba pravo Unije razlagati tako, da določba kolektivne pogodbe, kakršna je ta v postopku v glavni stvari, ki določa minimalne tarife za samozaposlene ponudnike storitev, ki so člani ene od delavskih organizacij pogodbenic in za delodajalca na podlagi podjemne pogodbe opravljajo enako dejavnost kot delavci, ki jih ta delodajalec zaposluje, ne spada na področje uporabe člena 101(1) PDEU samo, če so ti ponudniki storitev „navidezno samozaposleni“, torej ponudniki storitev v položaju, ki je primerljiv s položajem navedenih delavcev. Tako preverjanje mora opraviti predložitveno sodišče.

Stroški

43 Ker je ta postopek za stranke v postopku v glavni stvari ena od stopenj v postopku pred predložitvenim sodiščem, to odloči o stroških. Stroški za predložitev stališč Sodišču, ki niso stroški omenjenih strank, se ne povrnejo.

Iz teh razlogov je Sodišče (prvi senat) razsodilo:

Pravo Unije je treba razlagati tako, da določba kolektivne pogodbe, kakršna je ta v postopku v glavni stvari, ki določa minimalne tarife za samozaposlene ponudnike storitev, ki so člani ene od delavskih organizacij pogodbenic in za delodajalca na podlagi podjemne pogodbe opravljajo enako dejavnost kot delavci, ki jih ta delodajalec zaposluje, ne spada na področje uporabe člena 101(1) PDEU samo, če so ti ponudniki storitev „navidezno samozaposleni“, torej ponudniki storitev v položaju, ki je primerljiv s položajem navedenih delavcev. Tako preverjanje mora opraviti predložitveno sodišče.

Podpisi